

PROBLEMATIKA OBMEJNOSTI NA PRIMERU VINORODNIH HALOZ

Boštjan Gradišar, Damir Josipovič

UDK: 911.3(497.4-192.2)

COBISS: 1.04

IZVLEČEK

Problematika obmejnosti na primeru vinorodnih Haloz

Prispevek obravnava problematiko novonastalega obmejnega območja ob slovensko-hrvaški meji. Bistvo prispevka je usmerjeno v proučevanje situacije na terenu, kjer smo s pomočjo anketnih vprašalnikov skušali ugotoviti mnenje prebivalcev o različnih tematikah, povezanih z obmejnostjo, hkrati pa smo skušali podati tudi primerjavo tega območja z obmejnimi območji, ki imajo podoben status že daljše obdobje.

ABSTRACT

Problems of the border regions on the example of wine-growing area of Haloze

The article deals with the problems of a newly established border region on the border of Slovenia and Croatia. The authors present the situation in this area where they investigated the inhabitants' opinion of different topics connected with the life inside the border region. They also compare this region and the border regions which have had a similar status for a longer period.

AVTORJA

Boštjan Gradišar

Naziv: univerzitetni dipl. geograf in prof. zgodovine

Naslov: Inštitut za geografijo, Trg francoske revolucije 7, 1000 Ljubljana, Slovenija

Faks: +386 (0)61 200 27 34

Telefon: +386 (0)61 200 27 11

E-pošta: bostjan.gradisar@uni-lj.si

Damir Josipovič

Naziv: univerzitetni dipl. geograf

Naslov: Glinškova 9

Faks: -

Telefon: +386 (0)61 348 020

E-pošta: -

Geografske značilnosti submezo-regije.

Haloze so terciarno gričevje, ki leži južno od Dravskega in Ptujkega polja. Gričevje je v podolžni smeri dolgo okoli trideset kilometrov in široko od šest do deset kilometrov. Vzpeto gričevje Haloz je sestavljeno iz mehkih kamnin, večinoma iz laporjev terciarne starosti. Značilno za tamkajšnje griče je, da so na položnih pobočjih njive, na strmih prisojnih pobočjih so zasajeni vinogradi, osojne strmine so ostale pod gozdom, dna dolin pa so običajno zamočvirjena. V svojem južnem delu, v smeri proti Boško-Rogaški gorski pregradi, se vzpenjo že v pravo hribovje. Za to pokrajino uporabljamo ljudski naziv Haloze, čeprav se prave Haloze začno šele južno od Dravinje. V »pravih«
Halozah lahko ločimo Zahodne ali Zgornje Haloze med Dravskim poljem ter Bočem in Rogaško goro, kjer je relief višji in strmejši, bolj gozdnat, manj naseljen in manj vinogradniški (zato uporaba termina Gozdnate Haloze), ter Vzhodne ali Spodnje Haloze, ki segajo vse do Zavrča ob novi slovensko-hrvaški meji in so nižje, z močno prevlado slemen v višini do 320 metrov. Vzhodne ali Spodnje Haloze imajo ugodne ekološke možnosti za rast vinske trte in so tudi bolj odmaknjene od prometne poti, ki vodi od Ptuja ob Dravi navzdol. Vinogradništvo je zato tu še posebej razvito, kar je tudi vzrok, da to območje označujemo s terminom Vinorodne Haloze (3).

Poleg Slovenskih goric so Haloze naše najbolj tipično subpanonsko vinorodno območje. Če jih primerjamo s sosednjimi Slovenskimi goricami, ugotovimo podobnost v močno razširjenem vinogradništvu in nekdanjem velikem deležu zunanje zemljiške posesti (kmečka posest Polancev z Dravskega in Ptujkega polja, Ptujskih meščanov ali lastnikov, ki so bivali v še bolj oddaljenih krajih). Kljub vsemu pa je relief Haloz strmejši in višji kot v Slovenskih goricah in prav zato se kmetje nekdanj niso mogli tako trdno opreti na polja kot kmetje v Slovenskih goricah, temveč so bili prepuščeni izkoriščanju tujih lastnikov ter vinogradniškim konjunkturam (3).

Kmetije v Halozah so hitreje propadale, položaj viničarjev in drugega agrarnega prole-

tariata pa je bil še slabši kot v Slovenskih goricah. Tudi vinogradništvo samo je bolj zaostalo in tradicionalno. Vinograde na slabših legah (strmejša pobočja in vinogradi, ki so bolj oddaljeni od doma) tako opuščajo. Vračanje mladih »izseljencev« je v veliki meri povezano z gradnjo počitniških hišic. V povezavi s tem opazamo, da vinogradništvo vse bolj prehaja v roke ljudi, ki gojijo vinsko trto le za lastne potrebe in za lastno rekreacijo. Nov aktualen problem, ki je nastal po letu 1991, je tudi prekomerna zemljiška posest, ki od domačinov zahteva nove napore. Šele čas bo pokazal ali bo nova državna meja vplivala na regijo pozitivno (razvoj vinogradništva in terciarnih dejavnosti) ali negativno (perifernost na kvadrat).

Sodobni problemi Vinorodnih Haloz.

Študentje geografije smo spomladi leta 1995 v okviru terenskega dela spoznavali obmejno območje Haloz. V raziskavo tega območja smo vključili naslednje vasi in zaselke: Hrastovec, Mali Okič, Sv. Florjan, Paradiž, Turški vrh, Cirkulane in Zavrč. V teh naseljih smo skušali predvsem s pomočjo stikov z domačini priti do nekaterih odgovorov oziroma razlag okoliščin, ki so botrovale današnjemu stanju v Halozah. Metoda verbalne komunikacije z domačini se je pokazala kot odlična pomoč pri ocenjevanju odzivnosti ljudi na aktualne procese v družbi in prostoru. Kljub temu, da smo za sogovornike izbirali pripadnike različnih izobrazbenih in ekonomskih skupin, so bila zapažanja neverjetno podobna. V ljudeh je čutili odpor proti zapostavljanju s strani državnega centra.

V večini omenjenih naselij je še do nedavnega potekal proces depopulacije, ki je dodobra zredčil prebivalstvo. Veliko hiš je opuščeni in praznih, marsikje pa so ostale le še z rastli-

njem zarasle razvaline. Na nek način so tako imenovani vikendaši preprečili popolno opustošenje južnega območja naselja Paradiž in obmejnega območja naselja Turški vrh, vendar pa to k demografski obnovi naselij verjetno ne bo kaj dosti pripomoglo, saj je malo verjetno, da bi se vanju množično naseljevali mlajši ljudje iz okoliških urbanih naselij ali večjih ravninskih obdravskih vasi.

Še vedno ostaja odprto vprašanje novih občin. Krajani so povečini nezadovoljni z novo občinsko ureditvijo in želijo preoblikovanje sedanjih občin. Raziskano območje Vinorodnih Haloz je razdeljeno med tri novonastale občine: Videm, Gorišnica in Zavrč. Od teh je po naših opažanjih najbolj problematična občina Gorišnica, ki se razprostira na obeh straneh reke Drave. Občina ima po popisu iz leta 1991 6094 prebivalcev, od tega na južnem, desnem bregu približno 2800. Ta del je za razliko od severnega razgiban, z malo ravninami, ki so praktično le ob desnem bregu reke Drave, in ponuja drugačne gospodarske pa tudi prostorsko-politične možnosti kot severni, večinoma ravninski del. To je svet goric in vinogradništva, medtem ko severno od Drave prevladuje usmeritev v poljedelstvo. Kaže se torej izrazita dvojnost tako v reliefu kot tudi v rabi tal. Občinski center je v bolj obljudeni severni polovici občine, ki namenja reševanju problemov »juga« le malo pozornosti. Zapostavljeni zato omenjajo kombinacijo Cirkulane, Zavrč, Leskovec, saj po njihovem večinskem mnenju sama občina Zavrč v današnjem obsegu nima prave prihodnosti. Občina Zavrč ima po popisu iz leta 1991 le 1409 prebivalcev, z nadaljnjimi 2800 prebivalci pa bi se lahko oblikovala notranje homogena in trdnejša nova občina s predvidenim središčem v Cirkulaneh kot naj-

Preglednica 1: Rast števila prebivalcev po novih občinah, ki si delijo Haloze

občina/leto	1869	1900	1931	1961	1971	1981	1991
Gorišnica	5255	5746	6082	6586	6529	6326	6094
Majšperk	6198	6707	6582	7053	6497	5818	5599
Videm	9258	9517	9337	9220	8687	8075	7639
Zavrč	1739	1975	1922	1886	1651	1495	1409

Slika 1: Cirkulane so eno izmed pomembnejših centralnih naselij v Vinorodnih Halozah in možno središče nove občine v tej regiji (foto: Boštjan Gradišar).

močnejšem lokalnem centru. Cirkulane tudi prostorsko gledano zavzemajo središčni položaj v možni bodoči občini, poleg tega pa so tudi populacijsko bistveno močnejše od naselja Zavrč.

Čedalje večji problem predstavlja nerešeno vprašanje meje. Vprašljiva je tako razmejitvena črta, kot tudi mnogi objekti neposredno ob njej (ceste, zgradbe, zemljiška posest). Prebivalci Haloz meje do danes še niso popolnoma sprejeli v svojo miselnost, zato njihovo povezovanje z ljudmi (sorodniki, poslovnimi partnerji) onstran meje dostikrat poteka mimo mejno-carinskih organov. Pri tem je treba omeniti, da cestne povezave med naselji na obeh straneh meje dostikrat potekajo mimo postavljenih mejnih prehodov, oziroma se jim izogonejo. Meja predstavlja za ljudi, ki tu živijo, v večini primerov tujek, ki povzroča dodatne zaplete in nepotrebne zmešnjave. Zelo se razvija čut regionalne pripadnosti, saj se ljudje ne želijo narodnostno opredeljevati. Razlog za to so tudi številni mešani zakoni med Slovenci in

Hrvati. Jezik je bil v preteklosti enak na obeh straneh meje, kar je posledica oddaljenosti in zapostavljenosti obeh regij od večjih urbanih centrov, vendar se že kažejo spremembe predvsem na hrvaški strani zaradi forsiranja tako imenovane nove hrvaščine. Že prej omenjene, nekdanj izjemno pogoste poroke med partnerji z različnih strani meje so praktično zamrle, pripomogle pa so k precejšnemu premešanju prebivalstva.

Dvolastnikov je na slovenski strani bistveno več. Veliko zemlje se proda po izjemno nizkih cenah, saj je posest zaradi neurejenih obmejnih razmer kljub relativni prostorski bližini postala preveč oddaljena.

Edina naravnogeografsko haloška občina je občina Zavrč, ki kljub svoji majhnosti kaže pozitivne trende razvoja. Nekaj domačinov je že začelo z razvojem raznih trgovinskih storitev, med drugim s prodajo in zastopstvom avtomobilov korejske znamke Sangyung in Kia, kupci teh avtomobilov pa v veliki meri prihajajo tudi z druge strani meje. Gostinska ponud-

ba je v občini še na dokaj nizkem nivoju, povečan prekomejni promet pa lahko privede do razcveta panoge, predvsem če bodo storitve tudi cenovno ugodne za tuje državljane. Odpirajo se projekti vinskih cest in vinotočev. Temelj razvoju terciarnih panog predstavlja relativno dobro razvito vinogradništvo, s katerim so si nekateri posestniki ustvarili solidno kapitalno osnovo. V občinskem središču je predvidena tudi širitev petletne osnovne šole na osemletko. Še vedno pa ostaja dvom, ali občina le ni premajhna za samostojen razvoj. Poleg tega bi v povezavi s Cirkulanami območje lahko hitreje napredovalo. Z ekološkega vidika je pomembno, da v občini Zavrc ni bistvenih virov onesnaževanja, z izjemo nekaterih divjih odlagališč odpadkov. Problem bi lahko predstavljali radioaktivni odpadki, za katere je predvideno odlagališče (kljub ostrim nasprotovanjem domačinov) na Korenjaku. Tu so debele plasti slabo prepustne ilovice, kar naj bi bilo ugodno za lociranje deponije.

Za spoznavanje problematike obsejnegga območja smo uporabili tudi metodo **anketiranja**. V devetih naseljih Vinorodnih Haloz (Zavrc, Sp. in Zg. Leskovec, Cirkulane, Drenovec, Sp. in Zg. Gruškovlje, Turški vrh in Mali Okič) smo anketirali štirideset oseb, sinteza opravljenih anket pa nam daje vsaj delen vpogled v stanje, kakršno vlada na tem območju. Število opravljenih anket je prav gotovo premajhno, da bi lahko ugotovili splošno stanje v pokrajini, kaže pa nam smernice, s pomočjo katerih lahko iz posameznih značilnosti sklepamo na splošne.

Družinska anketna pola je bila sestavljena iz tridesetih različnih vprašanj. Praviloma naj bi jo izpolnjeval »družinski poglavar«, vendar zaradi anketiranja v različnih obdobjih dneva to ni bilo vedno izvedljivo. Prva ugotovitev, dobljena s pomočjo anket, je bila, da se je veliko ožjih sorodnikov anketirancev izselilo iz kraja rojstva. Vzroke za to lahko iščemo v relativni nerazvitosti območja, ki mladim ni ponujalo svetle prihodnosti. 80 % vprašanih je potrdilo, da se je vsaj eden izmed njihovih bližnjih izselil iz kraja rojstva. Posledica teh migracij je, da imajo mnogi sorodnike v Avstriji (29 % vpraša-

nih) ali na Hrvaškem (51 % vprašanih), nihče od vprašanih pa nima sorodnikov na Madžarskem. Mnogo ljudi se je iz teh krajev izselilo tudi v Nemčijo. Mnogi imajo svoje starše na hrvaški strani, saj je bila meja s Hrvaško do leta 1991 zgolj administrativna, v Avstriji pa imajo večinoma strice/tete ali bratrance/sestrične. Skoraj polovica vprašanih ima znanca na hrvaški strani, pri tem pa poudarjajo, da stiki z njimi slabijo, saj prebivalce moti nova meja, ki ima zaenkrat še vedno pomen ločnice med dvema narodoma. Več kot 40 % vprašanih ima znanca tudi v Avstriji, večinoma ljudi, ki so prej živeli v Halozah. Le eden od vprašanih je potrdil, da ima znanca na Madžarskem, pa še pri tem je šlo za poslovne stike.

Velika večina vprašanih je odgovorila, da v Avstrijo potujejo redko. Slika obiskovanja Hrvaške je povsem drugačna. 17 % vprašanih je

Slika 2: Vinogradništvo predstavlja še danes najpomembnejšo gospodarsko dejavnost v Halozah, pomembna pa je tudi bodoča povezanost vinogradništva z razvojem turizma (foto: Boštjan Gradišar).

Slika 3: Haloze predstavljajo eno najbolj tipičnih vinorodnih območij v Sloveniji (foto: Boštjan Gradišar).

namreč zavrnilo, da obiskujejo sosednjo državo vsak dan, 11 % večkrat tedensko, le dobrih 40 % pa redkeje. Skoraj polovica anketiranih potuje na Madžarsko le poredko (nakupi), kar 52 % vprašanih pa nikoli ne zaide v to sosednjo državo. Časovna razporeditev potovanja je precej pisana. Hrvaško obiskujejo prebivalci obravnavanega območja tako ob delavnikih kot tudi ob koncu tedna ali ob praznikih (61 % vprašanih). Avstrijo obiskujejo večinoma samo ob delavnikih, Madžarsko pa le redki obiščejo zgolj ob delavnikih. Absolutna večina je zadržala, da jim je vseeno, kdaj gredo tja.

Zanimalo nas je tudi, zakaj se prebivalci Vinorodnih Haloz odpravljajo preko meje. Odgovori so bili za posamezne sosednje države spet različni. V Avstrijo velika večina vprašanih potuje zaradi nakupov (62 %), prav tako tudi na Madžarsko. Precej drugačni motivi prevladujejo za potovanja na Hrvaško. Večina jih želi predvsem obiskati sorodnike (32 %), pomembni pa so tudi drugi razlogi (npr. lastništvo zemlje na drugi strani meje, odplačevanje najetih kreditov, sodelovanje s kmetijskimi za-

drugami). Le 12 % vprašanih se odpravlja na Hrvaško po nakupih (močnejši so obratni tokovi). Na vprašanje, če kdo od članov družine dela onstran meje, je 24 % vprašanih odgovorilo pozitivno.

Tudi poznavanje jezika sosednjih narodov velja za pomemben element prekomejnega sodelovanja, saj je le na ta način mogoče kulturno, športno in drugo sodelovanje. 82 % vprašanih govori hrvaški jezik, 94 % vprašanih pa ta jezik razume. Nekoliko presenetljiva je bila ugotovitev, da le slaba četrtina govori nemški jezik, vendar ga 45 % vprašanih razume. Rezultati znanja in razumevanja madžarskega jezika so bili po pričakovanju precej slabši: nihče ga ne govori, razume pa ga le 8%. V zvezi z znanjem jezikov nas je zanimalo, katere jezike so znali starši anketirancev in katere njihovi otroci. Pričakovali smo bistvene spremembe, predvsem glede znanja nemščine in angleščine, vendar rezultati niso popolnoma ustrezali našim pričakovanjem. Vprašani so za svoje starše navedli poleg znanja slovenskega jezika (67 % staršev) predvsem znanje hrvaš-

Preglednica 2: Mnenje prebivalcev Vinorodnih Haloz o sosednjih obmejnih območjih

	1	2	3	4	5	6
Avstrije	1,64	1,67	1,40	2,17	1,33	1,18
Hrvaške	2,20	3,10	3,00	3,40	2,50	3,55
Madžarske	2,20	3,00	4,00	5,00	3,33	4,00

Legenda: 1 – prijetno ali neprijetno, 2 – raznoliko ali dolgočasno, 3 – čisto ali umazano, 4 – centralno ali periferno, 5 – slikovito ali neprivlačno, 6 – bogato ali revno.

Opomba: Vrednosti predstavljajo povprečje »ocen«, ki segajo od 1 do 5 (npr. 1 – prijetno, 5 – neprijetno).

kega jezika (32 % staršev) in nemščine (20 %). Otroci anketiranih v največji meri obvladajo slovenski (88 % otrok), hrvaški (28 %) in nemški jezik (26 %). Presenetljiv je podatek, da kljub vse večjemu poudarku na učenju angleškega jezika v šolah, ta jezik govori le nekaj več kot 5 % otrok vprašanih.

Posebno zanimivo se nam je zdelo mnenje ljudi o tem ali so se prekomejni odnosi po razpadu Jugoslavije spremenili. Za odnose z Avstrijo je večina vprašanih menila, da ni prišlo do večjih sprememb, podobno pa velja tudi za Madžarsko. Povsem drugačno je mnenje ljudi o prekomejnem sodelovanju s Hrvaško, saj jih velika večina meni, da so se odnosi s Hrvaško poslabšali, le 6 % jih trdi nasprotno, 35 % pa je prepričanih, da se prekomejni odnosi po razpadu Jugoslavije niso spremenili.

Z anketiranjem smo tudi poskušali ugotoviti, kateri ukrepi v zvezi s sosednjimi obmejnimi območji bi bili po mnenju anketirancev najbolj potrebni. Rezultati so pokazali, da bi bilo po mnenju vprašanih v odnosu z Avstrijo in Madžarsko najbolj potrebno okrepiti prekomejne stike na gospodarskem področju (55 % oz. 57 % vprašanih), v odnosu do Hrvaške pa naj bi bilo najbolj potrebno uvesti nekatere omejitve zaradi nevarnosti vnašanja orožja ali

priseljavanja iz manj razvitih dežel (poudarjali so preveliko »prepusnost« naravne meje).

Metoda terenskega anketiranja se je v našem primeru pokazala kot zelo primerna za spoznavanje družbenih sestavin pokrajine. S pomočjo domačega prebivalstva namreč precej lažje opredelimo trende razvoja pokrajine. Domneve, ki smo jih postavili pred odhodom na teren, so bile večinoma potrjene. Večje presenečenje je bilo pravzaprav le razmeroma skromno znanje angleškega jezika pri mlajših generacijah. Ostali razvojni trendi so vse bolj podobni trendom, ki jih opažamo v starejših obmejnih pokrajinah (izseljevanje mladega prebivalstva, razvijanje terciarnih dejavnosti, opuščanje obdelovalnih površin, staro kmečko prebivalstvo). Zaprtost meje še vedno povzroča nezadovoljivo prekomejno povezovanje, vendar je to spričo »mlade meje« pričakovano. Upamo lahko, da se bo tudi tu začela uresničevati evropska miselnost, ki predvideva v 21. stoletju oblikovanje tako imenovane »mehke državne meje«.

Zaključek. Ena od razvojnih hipotez za Haloze predvideva turistični razmah, kateremu pa domačini sami, brez finančne pomoči, ki bi prišla od zunaj, ne bodo kos. Začetki razvoja regije v tej smeri so sicer že opazni (vinotoči,

Preglednica 3: Mnenje prebivalcev Vinorodnih Haloz o prebivalcih sosednjih obmejnih območij

	1	2	3	4	5	6	7
Avstrije	3,00	2,13	1,44	3,38	2,88	2,11	2,75
Hrvaške	2,43	3,13	2,25	2,88	2,38	3,25	2,75
Madžarske	3,67	3,33	3,00	4,00	3,33	3,67	3,67

Legenda: 1 – odprti ali zaprti, 2 – veseli ali žalostni, 3 – delovni ali leni, 4 – radodarni ali varčni, 5 – sproščeni ali pedantni, 6 – napredni ali konzervativni, 7 – nesebični ali sebični.

Opomba: Vrednosti predstavljajo povprečje »ocen«, ki segajo od 1 do 5 (npr. 1 – prijetno, 5 – neprijetno).

turistične sobe), a predvsem zaradi preslabelega marketinškega odnosa (reklamiranja) so rezultati slabši od pričakovanj. Težko je verjeti, da se bodo mladi, ki bodo ostali v regiji, začeli ponovno aktivneje ukvarjati s kmetijstvom. Kmetijstvo bo najbrž obstalo le kot del ponudbe turističnih kmetij. Samo po sebi pa se pri tem postavlja vprašanje, kakšen je in kakšen bo v bodoče odnos makroregionalnega in državnega središča do nove meje. V primeru, da bo nova meja le branik pred vplivi balkanizacije, bo območje svojo perifernost zgolj poglobilo, če pa se bodo tudi tu začele živahnejše prekomerne povezave, je možno, da bomo v prihodnje govorili o novi »evroregiji«.

Na primeru Haloz imamo priložnost spremljati razvoj obmejne regije od trenutka, ko je le-ta postala obmejna. Pravzaprav jo kot obmejno-periferno kljub administrativnim mejam lahko opredelimo že pred letom 1991 (močni procesi depopulacije, deagrariacije, prevlada primarnega in sekundarnega sektorja v zaposlitveni strukturi prebivalstva). Pomembno je, da lokalni prebivalci prenehajo gledati na mejo kot na tujek v pokrajini, ki otežuje njihovo življenje. Doseganje sožitja ljudi z novo mejo seveda ni kratkotrajen proces. Potreben bo čas, vendar je pri tem pomembno, da se le-ta učinkovito porabi.

1. *Atlas Slovenije. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1994.*
2. Gosar, A., Jeršič, M. 1995: *Slovenija – turistični vodnik. Mladinska knjiga. Ljubljana.*
3. Ilesič, S. 1979: *Pogledi na geografijo. Partizanska knjiga. Ljubljana.*
4. Klemenčič, V. 1993: *Geopolitični položaj Slovenije in teoretično metodološke osnove za opredelitev tipov obmejnih območij. Dela 10. Ljubljana.*
5. *Krajevni leksikon Slovenije. DZS. Ljubljana, 1995.*
6. *Prebivalstvo in gospodinjstva 1948, 1953, 1961 in 1971 ter stanovanja 1971, Popis prebivalstva in stanovanj v letu 1971, Prebivalstvo, knjiga 7, Rezultati po naseljih in občinah, 1975. Zvezni zavod za statistiko. Beograd.*

DOGODKI, OCENE, DRUŠTVA

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE AKAD. PROF. DR. SVETOZARJU ILEŠIČU Bibijana Mihevc

Običajno so okrogle obletnice rojstev, smrti ali velikih dogodkov tiste, ob katerih se največkrat spomimo življenja in dela posameznikov, ki so pomembno prispevali k razvoju stroke. 4. februarja 1999 ni bilo tako – ni bilo potrebno čakati na okrogle obletnice, da smo se poklonili spomenu na velikega znanstvenika in pedagoga, akademika prof. dr. Svetozarja Ilesiča. Na pobudo Zveze geografskih društev Slovenije, ob podpori osrednjih geografskih ustanov ter Ljubljanskega geografskega društva je bila na ta dan na hiši Ilesičevih na Trstenjakovi ulici 9 v Ljubljani odkrita spominska plošča akademiku prof. dr. Svetozarju Ilesiču. Odkrila sta jo slavnostni govornik, akademik prof. dr. Ivan Gams in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, akademik prof. dr. France Bernik.

Odkritje spominske plošče je spremljala razstava Življenje in delo akademika prof. dr. Svetozarja Ilesiča, ki jo je pripravil Zemljepisni muzej Slovenije pri Inštitutu za geografijo. Ob njej sta akademik prof. dr. Igor Vršer in prof. dr. Jurij Kunaver spregovorila o življenju ter raziskovalnem in pedagoškem delu Svetozarja Ilesiča, katerega življenjska pot se je začela 8. junija 1907 v Ljubljani. Svetozar je po maturi na klasični gimnaziji leta 1925 vpisal študij geografije in zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1930 diplomiral, leta 1933 pa uspešno ubranil doktorsko disertacijo Kmečka naselja na vzhodnem Gorenjskem. Še istega leta se je zaposlil kot asistent na Geografskem inštitutu Filozofske fakultete. V študijskem letu 1936/37 se je strokovno izpopolnjeval v Franciji in leta 1940 postal privatni docent na Filozofski fakulteti. Leta 1942 je bil imenovan za docenta, od leta 1946 do 1950 je bil izredni, nato

Spominsko ploščo sta odkrila akademika prof. dr. Ivan Gams in prof. dr. France Bernik.